

Pedagogisch Beleidsplan

KDV en BSO Kruimel

Eindhoven

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van KDV en BSO Kruimel Eindhoven. Kruimel is gevestigd aan de Luxemburglaan 113 in Eindhoven. De locatie is centraal gelegen, dicht tegen het winkelcentrum Woensel aan.

In het kindercentrum vindt u een afspiegeling van de culturen uit de omliggende wijken terug. Het omgaan met deze diversiteit is verweven met de basishouding van onze opvang en met ons handelen. Het delen van alle cultuuraspecten, met respect voor ieders geloof en eigenheid, in combinatie met het overbrengen van de waarden en normen van de Nederlandse samenleving komt dagelijks in onze opvang naar voren.

Naast het begeleiden en het stimuleren van de totale ontwikkeling van het kind, staat ook het leren omgaan met diversiteit bij ons centraal. Hierbij wordt er naar een evenwicht gezocht tussen de individuele belangen en groepsbelangen.

Dit pedagogisch beleidsplan is bedoeld voor ouders en medewerkers van ons kindercentrum. U, als ouder, draagt de dagelijkse zorg en verantwoordelijkheid van uw kind(eren) voor een deel over aan ons. Door het lezen van dit plan krijgt u een goede indruk van onze werkwijze, basishouding en pedagogisch klimaat.

Wij streven naar een eenduidige werkwijze. Dit zorgt voor duidelijkheid en een gevoel van veiligheid bij de kinderen. Dit pedagogisch beleidsplan is voor pedagogisch medewerkers een houvast. Specifieke onderwerpen zijn in verschillende protocollen verder uitgewerkt.

We wensen u veel leesplezier en heeft u vragen, dan kunt u deze altijd stellen!

Met hartelijke groet,

Güler Öner
Directrice Kinderdagverblijf Kruimel

Inleiding

Kruimel is een knus, kleinschalig en multicultureel dagverblijf. In ons kinderdagverblijf bieden wij dagopvang aan kinderen vanaf zes weken tot vier jaar en bij buitenschoolse opvang bieden wij opvang aan kinderen vanaf 4 tot 12 jaar. Ook bieden wij voorschoolse opvang van 6.30 – 8.30 uur aan. Kruimel is een bij de Gemeente Eindhoven geregistreerd kindercentrum dat voldoet aan de wet Kinderopvang.

De doelstelling van KDV en BSO Kruimel is het bieden van kwalitatief goede kinderopvang, waarin kinderen zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen op verschillende gebieden. Ons kindercentrum is een afspiegeling van de multiculturele wijk waarin ons dagverblijf is gevestigd. Het omgaan met deze diversiteit is dan ook verweven met onze werkwijze.

In dit pedagogisch beleidsplan leest u in hoofdstuk 1 onze visie op de ontwikkeling van kinderen, opvoeden, verantwoorde kinderopvang en spelen. In hoofdstuk 2 leest u over onze pedagogische uitgangspunten. De dagelijkse gang van zaken staat beschreven in hoofdstuk 3 en in hoofdstuk 4 gaat over personeel, stagiaires en scholingen. Hoofdstuk 5 gaat over belangrijke items, zoals het 4-ogenprincipe en thematisch werken. Het laatste hoofdstuk heeft betrekking op overige zaken, zoals communicatie met ouders, ouderraad en inspecties.

1. Pedagogische visie

Onze visie op de ontwikkeling van kinderen:

De ontwikkeling van kinderen bestaat uit verschillende gebieden; motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, sociale ontwikkeling, emotionele ontwikkeling en taalontwikkeling. Wij hebben de visie dat ieder kind zich wil ontwikkelen en dat doet op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en op basis van aanleg en temperament. Voor een optimale ontwikkeling zijn een aantal voorwaarden nodig; een kind moet zich veilig voelen en letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen om te exploreren. Materialen en activiteiten dienen aan te sluiten bij de belevingswereld van kinderen en kinderen uit te dagen tot verdere ontdekkingen. De ontwikkeling van kinderen heeft een positieve stimulans nodig en dat doen onze pedagogisch medewerkers door mee te spelen, voorbeeldgedrag te vertonen en aan te sluiten bij de zone van naasten ontwikkeling (het kind helpen bij hetgeen wat hij nog niet zelf kan, zodat het hem daarna wel zelf lukt).

Naast het begeleiden en stimuleren van de totale ontwikkeling van kinderen, staat het leren omgaan met diversiteit centraal binnen onze opvang. Wij vinden het belangrijk dat een kind van jongs af aan leert functioneren in de maatschappij waarin zij leven. Kruimel is een mooie afspiegeling van de Nederlandse samenleving, omdat wij een multiculturele opvang zijn. Het omgaan met diversiteit is verweven in onze werkwijze, houding en handelen. Het delen van cultuuraspecten, met respect voor ieders geloof en eigenheid, in combinatie met het overbrengen van de waarden en normen van de Nederlandse maatschappij is dagelijkse gang van zaken bij Kruimel.

Onze visie op opvoeden:

Kinderen brengen veel uur door bij ons op de opvang. Wij zien onszelf daarom als medeopvoeders en vinden een goede samenwerking met ouders belangrijk. Om het gevoel van veiligheid voor kinderen te vergroten is het van belang om met ouders op een lijn te zitten wat betreft opvoeding.

Opvoeden is een doelbewuste activiteit van de opvoeder om een kind te helpen volwassen te worden. Wij vinden het hierbij belangrijk dat het kind serieus genomen wordt en dat er sprake is van wederzijds respect. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en de sociale redzaamheid van het kind wordt bevorderd. Onze opvang is een afspiegeling van de multiculturele wijk waarin onze locatie is gevestigd. Daarom vinden wij het tevens belangrijk dat kinderen leren omgaan met een diversiteit aan culturen. Daar hoort ook bij dat kinderen leren functioneren in een groep, waarbij kinderen leren omgaan met een evenwicht tussen individuele belangen en groepsbelangen.

Onze visie op verantwoorde kinderopvang:

Onze opvang neemt de verantwoordelijkheid op zich om op een positieve manier bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen. Onze opvang biedt een omgeving waar een kind zich welkom voelt en voldoende aandacht krijgt, waar een kind plezier heeft, kan spelen en waar een prettige sfeer heerst. Daarnaast bieden wij een omgeving waarin kinderen uitgedaagd worden om zich te ontwikkelen, waarbij omgang met leeftijdsgenootjes en functioneren in de groep centraal staan. Kinderen worden professioneel begeleid, in een

kader waarin fysieke veiligheid en goede verzorging optimaal zijn, om uiteindelijk uit te groeien tot sociale, zelfstandige en zelfredzame kleuters.

Onze opvang biedt kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang: kinderopvang die bijdraagt aan de goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving. Dit betekent dit dat we bij Kruimel ervoor zorgen dat we de kinderen:

- Een gevoel van emotionele veiligheid bieden door ervoor te zorgen dat de kinderen zich prettig voelen, het naar hun zin hebben;
- De gelegenheid geven om de persoonlijke competentie te ontwikkelen door het ontwikkelen en stimuleren van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit;
- De gelegenheid geven om de sociale competentie te ontwikkelen door met de kinderen te oefenen met sociale kennis en vaardigheden, zoals communiceren, samenwerken, anderen helpen en omgaan met conflicten;
- De gelegenheid geven om zich waarden en normen eigen te maken door het delen van cultuuraspecten, met respect voor ieders geloof en eigenheid, in combinatie met het overbrengen van de waarden en normen van de Nederlandse samenleving.

Wij willen kinderen opvoeden, begeleiden en een klimaat voor hen scheppen, waarin zij verder geholpen worden in hun ontwikkeling tot evenwichtige en zelfstandige mensen. En waarin kinderen leren om respect te hebben voor zichzelf en anderen, op te komen voor zichzelf, zelfstandig en sociaalvaardig te zijn. Wij streven er naar een sfeer te creëren waarin de kinderen zich veilig en prettig voelen en leren vertrouwen te hebben in eigen kunnen. In het hoofdstuk hieronder staat verder uitgewerkt hoe wij de verantwoorde kinderopvang bieden en voldoen aan de pedagogische basisdoelen.

Onze visie op spelen:

Spelen is de bezigheid waaraan het kind het meeste plezier beleeft en volledig intrinsiek gemotiveerd is. Het is de manier van ontdekken, ervaren en onderzoeken van de wereld. Een rollende bal stimuleert de baby om te kruipen. De peuter ligt in een deuk door met water te spelen. Spelen is de manier van het kind om zich te uiten en ervaringen te verwerken. Met andere kinderen leert het kind samen te spelen en samen te zijn. Om te kunnen spelen heeft het kind ruimte en uitdaging nodig, zowel lichamelijk als geestelijk. In onze opvang bieden wij deze ruimte. De kinderen kunnen vrij spelen en zo hun eigen spel ontplooiën en hebben de mogelijkheid om mee te doen aan geplande activiteiten. De houding van de pedagogisch medewerkers, de inrichting van de ruimtes en onze keuze van het speelmateriaal maken dat het kind op verschillende niveaus gestimuleerd wordt in zijn spel.

Op iedere groep bieden wij een op de ontwikkeling afgestemd spelaanbod dat aansluit op de belevingswereld van het kind. Zo wordt het kind op het juiste niveau gestimuleerd in zijn ontwikkeling. Er zijn verschillende fases in de spelontwikkeling (manipulerend spel, spelend combineren, functioneel spel, symbolisch spel, rollenspel, constructiespel en spel met regels) van een kind. Hoewel er voor ieder spelfase aandacht is, ligt per groep de nadruk op het spel dat het meeste aansluit op de ontwikkeling en belevingswereld van het kind.

De pedagogisch medewerkster observeert of het nodig is zichzelf actief in het spel te betrekken. Het is haar rol om de veiligheid en de kwaliteit van het spel te bewaken. De momenten van vrij spel worden afgewisseld met activiteiten. Dit zijn spelvormen die in

groepsverband plaatsvinden onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers. De keuze van de activiteit wordt door inbreng van de kinderen en de sfeer in de groep en het thema bepaald. Tijdens het spelen kijkt de pedagogisch medewerkster waar de kinderen behoefte aan hebben. De ene keer hebben de kinderen de behoefte zich uit te leven door te dansen, de andere keer door rustig te schilderen. Als de kwaliteit van het vrije spel hoog is, kunnen de pedagogisch medewerkers besluiten dit niet te onderbreken met een activiteit.

2. Pedagogische uitgangspunten en pedagogische basisdoelen

Onze pedagogische uitgangspunten:

Elk kind heeft behoefte aan individuele aandacht en zorg. Bij Kruimel voorzien wij in deze behoefte door kinderen te observeren, gerichte activiteiten aan te bieden, te zorgen voor passend spelmateriaal en door het geven persoonlijke aandacht tijdens verzorgings- en individuele momenten. Maar een kind is niet alleen, het fungeert in een groep. Het is belangrijk dat ieder kind zich prettig voelt in de groep en zijn eigen plekje heeft. Daarnaast is het van belang om de behoefte van de groep als geheel in oogschouw te nemen. Door de autonomie van kinderen te respecteren en in te spelen op de behoeftes van de groep, lijdt een kind niet onder de groep en zal de groep niet onder een kind lijden.

Daarnaast staat centraal dat de opvang bij Kruimel zoveel mogelijk aanvullend is op de zorg en opvoeding van thuis. Wij willen kinderen het gevoel geven van een “tweede thuis”. We nemen de opvoeding van het kind niet over van de ouders, maar beschouwen onszelf als medeopvoeders. We betrekken ouders bij de opvang en het kind staat centraal. Kinderen worden aangesproken op hun eigen ontwikkelingsniveau. Elke kind is een uniek individu en moet zodanig worden geaccepteerd, gewaardeerd en gerespecteerd, want zo kunnen zij zich ontwikkelen in hun eigen tempo. Daarnaast hebben wij ook een voorbeeldfunctie voor de kinderen. Kinderen leren om rekening te houden met elkaar en ontwikkelen een saamhorigheidsgevoel.

Bij Kruimel wordt er gezorgd voor een evenwicht tussen geborgenheid en veiligheid (basis voor zelfvertrouwen) en uitdaging (basis voor zelfstandigheid). Wij gaan ervan uit dat kinderen van elkaar leren en van de pedagogisch medewerkers, die als voorbeeldfunctie dienen bij alles wat ze doen.

Pedagogische basisdoelen

Het voldoen aan de pedagogische basisdoelen is de basis van verantwoorde kinderopvang. Verantwoorde kinderopvang bestaat uit het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen, het bevorderen van de persoonlijke en sociale competentie van kinderen en de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen. Hieronder staat beschreven hoe wij in praktijk zorgen dat wij voldoen aan de pedagogische basisdoelen en dus kwalitatieve en verantwoorde kinderopvang bieden.

Het bieden van (emotionele) veiligheid

In ons kindercentrum creëren we een warme en huiselijke sfeer, waarbij alle kinderen zich veilig en geborgen voelen en ieder kind zichzelf kan zijn. Wij hebben respect voor de eigenheid van ieder kind, we zullen hun verschillende emoties proberen te begrijpen en aansluiten bij hun behoefte. Wij bieden steun als het kind aangeeft dat het daar behoefte aan te hebben en wanneer we denken dat het met zijn emoties geen raad weet. Wij gaan ervan uit dat kinderen zich het prettigst voelen in een omgeving die duidelijk en voorspelbaar is, maar tegelijkertijd ook uitdaging biedt. In de praktijk betekent dit dat:

- Kinderen verblijven in een vaste groep, in een vaste ruimte, met vaste pedagogisch medewerkers en leeftijdsgenootjes.

- Onze pedagogisch medewerkers veel tijd en aandacht besteden aan de oudercontacten en begroeten kinderen persoonlijk;
- Onze pedagogisch medewerkers een belangstellende, aandachtige en respectvolle houding hebben naar zowel ouders als kinderen;
- Onze pedagogisch medewerkers op een correcte en open wijze van communiceren met ouders en kinderen;
- Onze pedagogisch medewerkers voor een ontspannen en open sfeer zorgen in de groep;
- Onze pedagogisch medewerkers erkennen emoties bij de kinderen en spelen hier op passende wijze op in. Bij Kruimel is er ruimte voor alle emoties, maar met respect naar anderen;
- Onze pedagogisch medewerkers nemen de tijd voor persoonlijke aandacht en spelen in op individuele behoefte;
- Er structuur en regelmaat wordt geboden door een vaste dagindeling;

Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met het begrip 'persoonlijke competentie' wordt bedoeld op brede persoonskenmerken van een kind, zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Wij gaan uit van een positieve benadering van het kind en willen ieder kind de ruimte geven om zich te ontplooiën tot open evenwichtige en zelfstandige mensen. Ieder kind wordt op een zodanige manier door ons gestimuleerd dat dit aansluit op zijn/haar (ontwikkelings)behoefte. Het behoort tot de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers om kinderen op het juiste moment zodanig te stimuleren dat ze een stap vooruitgaan in hun persoonlijke ontwikkeling. Dit betekent dat wij naast het bieden van verzorging, individuele aandacht en veiligheid ook aandacht besteden aan spel, fantasie creativiteit en expressie. In de praktijk is terug te zien dat:

- Onze pedagogisch medewerkers observeren waar kinderen in geïnteresseerd zijn en hoe ze het spel kunnen uitbreiden als het kind hieraan toe is;
- De pedagogisch medewerkers geven passende steun bij het ontdekken en verrijken van spelmogelijkheden. Zij verwoorden wat er gebeurt en bieden nieuwe kansen voor vervolgspeel. Zij maken soms even deel uit van de spelsituatie, waarbij de regie bij de kinderen blijft;
- Onze pedagogisch medewerkers observeren de kinderen rond de verjaardagen en delen de uitkomsten met de ouders middels een gesprek;
- Gedurende de hele dag zijn er leer- en ontwikkelingsmomenten voor kinderen. Ze leren spelenderwijs door middel van spel- en ontwikkelingsmateriaal en door middel van gerichte activiteiten;
- Er is veel aandacht voor taalontwikkeling, motorisch spel en nieuwe uitdagingen;
- Onze pedagogisch medewerkers helpen het kind bij contacten met andere kinderen als dit nodig is of de situatie onveilig wordt. Zij geven op een passende manier steun zodat het kind de betreffende situatie weer zelf aan kan. Zij helpen het kind ook om zelf tot een oplossing te komen;
- Kinderen krijgen de ruimte om keuzes te maken en over oplossingen mee te denken;
- Vrij-spelmomenten zijn afgewisseld met aangeboden activiteiten. De activiteiten zijn gevarieerd en stimuleren verschillende ontwikkelingsgebieden.

Gelegenheid geven tot het ontwikkelen van sociale competenties

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Wij stimuleren de kinderen en ze krijgen de ruimte en de kans om deze kennis en vaardigheden te ontwikkelen die belangrijk zijn voor de contacten met anderen.

Wij willen kinderen leren rekening te houden met elkaar. We leren de kinderen dat je elkaar nodig hebt. De kinderen leren van ons dat ze speelgoed en ruimte met elkaar moeten delen. We leren de kinderen dat we samen verantwoordelijk zijn voor het opruimen van het speelgoed en een kind dat steeds probeert hier onderuit te komen wordt vriendelijk maar duidelijk gewezen op de gezamenlijke taak. We prijzen het kind als het mee helpt. Het kind leert dat wanneer het aardig is voor anderen het hier ook iets voor terug krijgt, namelijk vriendschap. Wij stimuleren dit door kinderen naar elkaar te laten luisteren, door ze op hun beurt te laten wachten, door ze niet door elkaar heen te laten praten. Zo leert ieder kind dat het op zijn tijd de ruimte krijgt en op zijn tijd de ruimte moet geven aan een ander. Wij willen vriendschappen van kinderen stimuleren. Meestal krijgt een kind vanzelf vriendjes, maar als dit niet gebeurt dan zal een pedagogisch medewerkster manieren zoeken om dit te stimuleren. Natuurlijk alleen wanneer een kind dit graag wil en niet weet hoe.

Wij willen kinderen leren dat mensen verschillen en dat er andere waarden en normen zijn in onze samenleving. Wij willen kinderen leren dat ze iedereen met respect tegemoet treden, ongeacht uiterlijk en gewoonten.

Wij willen dat kinderen voor zichzelf kunnen opkomen. Wij vinden dat er in de sociale omgang een aantal regels zijn. Een ervan is dat je een ander geen pijn mag doen.

Wij willen met de kinderen een vertrouwensrelatie opbouwen. Wij willen kinderen leren met conflicten om te gaan. Wij helpen de kinderen pas bij ruzies met elkaar als ze er samen niet uit komen. We hanteren de regel dat je niets mag afpakken en als het kind met iets wil spelen waar een ander kind al mee speelt dan moet het wachten of vragen of het mee mag doen. Dit alles betekent in de praktijk dat:

- Onze pedagogisch medewerkers de interactie tussen kinderen stimuleren tijdens gezamenlijke activiteiten, vrij-spel momenten en andere sociale momenten;
- Onze pedagogisch medewerkers het samenspel van kinderen stimuleren;
- Onze pedagogisch medewerkers observeren hoe kinderen omgaan met conflicten en kinderen helpen samen conflicten op te lossen als dit niet lukt;
- De pedagogisch medewerkers begeleiden ook de positieve interacties tussen kinderen. Zij helpen de kinderen actief om sociale vaardigheden met leeftijds- en/of groepsgenootjes te ontwikkelen;
- De pedagogisch medewerkers laten veel initiatief voor samenspel over aan de kinderen, maar grijpen in als kinderen niet mee mogen of kunnen doen. Zij helpen kinderen om er weer samen uit te komen;

- Onze pedagogisch medewerkers de sociale vaardigheden begeleiden en verwoorden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, kunnen delen, samenwerken, elkaar helpen en conflicten oplossen.

De kans om zich waarden en normen eigen te maken, socialisatie

Waarden en normen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan ons bestaan: ze beïnvloeden ons doen en laten, ons zelfbeeld en zelfvertrouwen, onze relaties met anderen. Iedere mens handelt vanuit normen en waarden. Kinderen vormen hun normen en waarden in de omgang met en naar voorbeeld van volwassenen. Het is niet verwonderlijk dat normen en waarden waarmee kinderen worden geconfronteerd, nogal eens in strijd zijn met elkaar: wat thuis mag, mag niet altijd op school of op de opvang. Kinderen kunnen daardoor wel eens verward raken. Daarom is het van belang dat wij kinderen leren omgaan met waarden en normen. Zowel met waarden en normen van thuis als die van het kindercentrum en de eventuele verschillen daartussen. Door kinderen te helpen waarden en normen te verhelderen, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen, met als achterliggend doel een groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en een zelfbewuste levenshouding. Binnen onze opvang werken de pedagogisch medewerkers vanuit algemeen geldende normen en waarden. De basis van de manier waarop wij met kinderen omgaan is: respect voor elkaar en de omgeving. In de praktijk betekent dit dat:

- Pedagogisch medewerkers omringen elk kind met zorg, waarbij zij aansluiten bij de behoefte van het kind. Om ieder kind zo goed mogelijk te kunnen begrijpen is het van belang dat de pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van de sociale en culturele achtergrond van de kinderen. Tijdens het intakegesprek kunnen de ouders bijzonderheden delen met de groepsleiding.
- Verschillende samenlevingsvormen worden gewaardeerd en gerespecteerd.
- Pedagogisch medewerkers besteden aandacht aan de onderlinge verschillen tussen kinderen en accepteren dat.
- Pedagogisch medewerkers spreken kinderen aan op basis van gelijkwaardigheid, daarbij rekening houdend met hun ontwikkelingsniveau.
- Pedagogisch medewerkers leren kinderen om aandacht en materiële zaken te delen met andere kinderen.
- Pedagogisch medewerkers proberen kinderen zelf na te laten denken over goed en fout
- Onze pedagogisch medewerkers zich bewust zijn van hun voorbeeldgedrag naar kinderen;
- Onze pedagogisch medewerkers het respect voor eenieder uitdragen door het voorlezen en verwoorden van onder andere de volgende normen:
  - Rekening houden met elkaar;
  - Begrip voor elkaars gevoelens;
  - Leren van elkaars gedrag;
  - Een ander helpen;
  - Zorgen voor elkaar;
  - Samen verantwoordelijk zijn;
  - Ruzies oplossen op een opbouwende manier;
  - Leren dat jouw gedrag gevolgen heeft voor een ander;
  - Luisteren naar elkaar;

3. Dagelijkse gang van zaken

Kennismaking en wennen op het kdv en bso

Tijdens de kennismaking wordt informatie uitgewisseld over het kindercentrum en over de thuissituatie, er worden gegevens opgenomen en er vindt een rondleiding plaats. Ouders vullen tevens een formulier in waarop er toestemming wordt gevraagd voor het maken van uitstapjes, het maken van foto's van de kinderen (voor extern gebruik op onze facebookpagina) en over het buikslapen van de baby's.

Voor de definitieve plaatsing kunnen ouders en kinderen gebruik maken van een of twee wenochtenden/wenmiddagen. De bedoeling hiervan is dat het kind een paar uurtjes op de groep komt om wat meer vertrouwd te raken met de nieuwe omgeving. De pedagogisch medewerkers maken extra tijd vrij om ouders en kind zo goed mogelijk te begeleiden in deze nieuwe fase.

Als de kinderen naar een volgende groep overstappen zal er ook een wenperiode afgesproken worden. Doordat wij een kleinschalige organisatie zijn, zijn alle pedagogisch medewerkers bij de kinderen bekend door eerder contact, vervanging en gezamenlijke uitstapjes. Toch wordt er door de pedagogisch medewerkers extra aandacht besteed aan de plaatsing van een kind in een nieuwe groep.

Stamgroepen, vaste gezichten & mentorschap

Binnen onze opvang zijn er stamgroepen: babygroep, peutergroep, peuterclub en BSO. Iedere ochtend van 06.30 tot 09.00 uur en iedere namiddag, vanaf 17.00 uur kunnen alle kinderen op een gezamenlijke groep zijn. Tijdens de rest van de dag verblijven de kinderen op een vast groep (stampgroep) met een eigen groepsruimte. Het kan voorkomen dat groepen gedurende de dag toch (langer) samengevoegd blijven, bijvoorbeeld als het rustig is op de peutergroep en peuterclub. Dit gebeurt alleen als het volgens de BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio) ook kan en het een positieve invloed heeft op de kinderen.

Alle stamgroepen beschikken over vaste pedagogisch medewerkers. Dit betekent dat als het kind aanwezig is, er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep werkt. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten.

De stamgroep voor de baby's bestaat uit maximaal 10 kinderen (afhankelijk van de leeftijd) met twee of drie pedagogisch medewerkers. Bij de stamgroep van de peuters zijn er maximaal 16 kinderen met twee pedagogisch medewerkers en de peuterclub heeft maximaal 8 peuters tussen de 3 en 4 jaar en één pedagogisch medewerkster. De BSO-groep (4 tot 12 jaar) bestaat uit maximaal 18 kinderen met twee pedagogisch medewerkers.

Het kan voorkomen dat een kind wordt opgevangen in een tweede stamgroep. Een kind zit bijvoorbeeld in de peutergroep, maar gaat één keer per week een ochtend naar de peuterclub. Is dit het geval, dan wordt daar toestemming voor gevraagd aan ouders via een hiervoor ontwikkeld formulier. Daarop staat beschreven wat de eigen stamgroep van het kind is, wat de tweede stamgroep van het kind zal zijn, welke periode het kind in de tweede stamgroep zal verblijven en op welke dagen en tijden.

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor observeert het kind en bespreekt vervolgens periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over onder andere de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. In de BSO is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind. Daarnaast is de mentor verantwoordelijk voor de overdracht van 4-jarigen naar de basisschool. Dit is tenminste een schriftelijke overdracht van welbevinden en ontwikkeling. Voor deze overdracht wordt er toestemming gevraagd aan de ouders. Wie de mentor is wordt bekend gemaakt aan de ouders door middel van een brief. Deze ontvangen zij als hun kind start op het kinderdagverblijf of BSO en wanneer een kind overgaat naar een andere groep en dus een andere mentor krijgt. Verandert de mentor gedurende de opvang, bijvoorbeeld in geval van een pedagogisch medewerker met zwangerschapsverlof, dan wordt ook dit weer kenbaar gemaakt bij de ouders.

Alle ouders weten op welke stamgroep hun kind(eren) verblijft(ven). Zij kennen de pedagogisch medewerkers en de pedagogisch medewerkers kennen de ouders. De stamgroepen zijn:

- Babygroep: 6 weken tot 24 maanden
- Peutergroep: 18 maanden tot 4 jaar
- Peuterclub: 3 tot 4 jaar
- VSO en BSO: 4 tot 13 jaar

Dit overzicht geeft de gemiddelde leeftijd aan. Het spreekt voor zich dat er per kind en zijn/haar ontwikkelingsfase wordt gekeken wanneer hij/zij doorstroomt.

De babygroep

Op de babygroep staat de lichamelijke wereld centraal. De baby maakt in zijn eerste levensjaar een enorme ontwikkeling door. Een warme en liefdevolle zorg vormt hierbij de basis. De baby hecht zich aan mensen die voor hem vertrouwd zijn. Geur, lichaam en stem worden herkend en het kind voelt zich geborgen. Om in deze primaire behoefte te voorzien, werken wij babygroepen met vaste vertrouwde pedagogisch medewerkers. Onze zorg voor de baby gaat gepaard met een grote hoeveelheid warmte en liefde. Wij genieten van het kind en geven het individuele aandacht of wij de baby nu voeden, verschonen of in bed leggen. Als een baby onrustig is, nemen wij hem in de armen of leggen hem in bed en aaien hem over het hoofdje, zodat hij gaat slapen.

De beleving van de baby is lichamenlijk, hij voelt, ruikt en proeft alles wat hij op zijn weg tegenkomt. Het prikkelen van de zintuigen stimuleert het kind zich te gaan voortbewegen. Omrollen, oprichten en kruipen gaan steeds beter. Daarom zorgen wij voor stimulans van de zintuigen en motorische ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers stimuleren de baby met het maken van geluidjes, het rollen van een bal en het zingen van liedjes. Naarmate de kinderen ouder worden, gaan ze op elkaar reageren met geluiden; twee baby's tegenover elkaar in een kinderstoel of op de grond kunnen de grootste pret hebben.

Iedere baby heeft een eigen ritme. In goed overleg met de ouders zetten wij het ritme, zoals het kindje dat thuis gewend is, voort. Tijden van slapen en voeding worden doorgesproken en vastgelegd in een schema. Dit wil niet zeggen dat wij dit schema star volgen. Als een baby

eerder honger of slaap heeft, houden wij hier rekening mee. De oudere baby's van de groep eten en drinken gezamenlijk aan tafel.

Het dagritme van de baby's

Het dagritme van de baby's is natuurlijk niet voor iedere baby gelijk. Bij kinderen tot 1 jaar wordt zoveel mogelijk het ritme van thuis aangehouden, daarna gaan de kinderen mee in het algemene ritme.

Het dagritme van de baby's ziet er globaal zo uit:

- 06.30-09.00 Alle kinderen worden gebracht. Ze mogen dan nog even spelen in de box, op de grond of in de wipstoel.
- 09.00-10.00 De kinderen die er al aan toe zijn krijgen een fruithap/fruitstukjes en eventueel een flesje/tuit water.
- 10.00-11.30 De kinderen worden verschoond en gaan dan vaak naar bed. Ook kan er buiten gewandeld worden en gespeeld. Er is tijd voor vrij spel of gerichte activiteiten
- 11.30-12.30 Tijd om op te ruimen, handen te wassen en de broodmaaltijd wordt gezamenlijk aan tafel genuttigd.
- 12.30 – 13.00 Alle kinderen worden verschoont en kinderen die naar bed gaan, worden klaar gemaakt om te gaan slapen.
- 13.00-15.00 Kinderen die niet slapen, spelen op de groep of buiten. Er is tijd voor vrij spel of voor gerichte activiteiten.
- 15.00-15.30 Kinderen krijgen iets te drinken en te eten en worden verschoond. Daarna spelen in de box, op de grond of in de wipstoel of lekker buiten.
- 15.30-17.00 Gerichte activiteiten, spelen, speeltuin, wandelen,
- 17.00-18.30 De kinderen krijgen nog een klein snackje. Kinderen spelen en kunnen worden opgehaald.

In de zomerperiode worden er al naar gelang er behoefte aan is extra drinkmomenten ingebouwd en op hete dagen wordt er tussen 12.00 – 15.00 uur niet buiten gespeeld.

De peutergroep

De hanteerbare wereld staat centraal en is gericht op het omgaan met speelgoed en materialen: bouwen, groeperen, nabootsing van volwassenen. Leren samenspelen, rekening houden met elkaar, kiezen waarmee te spelen. Ontdekkingen doen van mogelijkheden en eigenschappen van de dingen om je heen.

Nieuwsgierigheid drijft de peuter in zijn ontdekking van de wereld. Van alles wat hij op zijn weg tegenkomt, wil hij weten wat het is en er het liefst mee spelen. Wat de peuter ziet van de pedagogisch medewerkster of de andere kinderen wil hij imiteren. De peutergroep is op deze ontdekkingsdrang ingericht. Er is op verschillende plekken van alles te ontdekken en te beleven. De speelplekken en het speelmateriaal komen tegemoet aan de behoefte om volwassenen te imiteren. Zo is er een poppenhoek met potten en pannen, kleding, speelgoed, eten en nog veel meer.

Het is de rol van de pedagogisch medewerkster de peuters op weg te helpen bij het ontdekken. Vervolgens houdt zij afstand van het spel, zodat de kinderen hun eigen spel ontwikkelen en hier vrije keuzes in kunnen maken.

De taalontwikkeling komt in een stroomversnelling door alle woorden die het kind leert. De pedagogisch medewerkster stimuleert de taalontwikkeling door het zingen van liedjes en het opzeggen en uitbeelden van versjes. Voorlezen is een dagelijkse activiteit. Dramatische expressie is een activiteit waaraan wij veel waarde hechten en dus ook veel doen met de kinderen. Al vertellend of zingend lopen, rennen en kruipen de kinderen door de groep en beelden uit dat ze dieren of kabouters zijn; door het oerwoud lopen of zwemmen in de oceaan. Kinderen kunnen zich in deze activiteit uiten en beleven veel plezier.

Het dagritme van de peuters

- 06.30-09.00 Alle kinderen worden gebracht. Ze mogen dan nog even spelen
- 9.00 – 9.30 De dag wordt gezamenlijk gestart in de kring. De kinderen worden persoonlijk begroet, er wordt voorgelezen, liedjes gezongen en er wordt bekeken wat er allemaal in de themamand te vinden is.
- 09.30-10.00 De kinderen krijgen fruit en water.
- 10.00-11.30 De kinderen worden verschoond of gaan zelf naar het toilet en er is tijd voor vrij spel. Daarna worden er gerichte activiteiten aangeboden, buiten gespeeld of is gaan we met de kinderen op uitstapje.
- 11.30-12.30 Tijd om op te ruimen, handen te wassen en de broodmaaltijd wordt gezamenlijk aan tafel genuttigd.
- 12.30 – 13.00 Kinderen worden verschoond en de kinderen die naar bed gaan worden klaargemaakt om te gaan slapen.
- 13.00-15.00 Kinderen die niet slapen spelen op de groep. Er is ruimte voor vrij spel en er worden gerichte activiteiten aangeboden. Ook kan er voor gekozen worden om buiten te spelen (niet bij heet weer).
- 15.00-15.30 Kinderen krijgen iets te drinken en te eten. En worden verschoond of gaan zelf naar het toilet
- 15.30-17.00 Tijd voor vrij spel of gerichte activiteiten. Dit kan binnen en/of buiten zijn.
- 17.00-18.30 De kinderen krijgen nog een kleine snack. Kinderen spelen en kunnen worden opgehaald.

In de zomerperiode worden er al naar gelang er behoefte aan is extra drinkmomenten ingebouwd en op hete dagen wordt er tussen 12.00 – 15.00 uur niet buiten gespeeld.

Peuterclub

De GGD van gemeente Eindhoven heeft een aanvraag goedgekeurd met betrekking tot het starten van een peuterclub. De peuterclub krijgt extra activiteiten aangeboden, gericht op de ontwikkeling van de grotere peuter. Denk hierbij aan het werken met fijnere materialen, zoals kralen, het gebruiken van een schaar, het spelen met hamertje-tik.

De peuterclub is open op maandag, dinsdag en donderdag tot 14.00 uur. Daarna gaan de kinderen van de peuterclub naar de peutergroep.

Het dagritme van de peuterclub

- 06.30 - 09.00 Alle kinderen worden gebracht. Er wordt op de peutergroep gespeeld.
- 09.00 - 10.00 Als alle kinderen binnen zijn wordt de groep gesplitst en gaan de kinderen van de peuterclub naar de peuterclub. Daar krijgen de kinderen fruit en water en wordt er gestart met de kring.

- 10.00 - 11.30 Er is een toilet ronde en daarna is er tijd voor vrij-spel of gerichte activiteiten (binnen/buiten). Ook kan er buiten gewandeld worden of gaan de kinderen op uitstapje naar bijvoorbeeld de kinderenboerderij of speeltuin.
- 11.30 - 12.30 Tijd om op te ruimen, handen te wassen en de broodmaaltijd wordt gezamenlijk aan tafel genuttigd.
- 12.30 - 13.00 Kinderen die slapen, worden klaargemaakt om naar bed te gaan. Op rustige dagen kan het zijn dat de wakkere kinderen van de peuterclub gaan spelen bij de wakkere kinderen van de peutergroep.
- 14.00 Vanaf hier gaan alle kinderen van de peuterclub weer naar de peutergroep en wordt daar het ritme voortgezet.

VSO en BSO-groep

Onze opvang biedt gelegenheid tot voorschoolse- (VSO) en buitenschoolse (BSO) opvang. De VSO is van 06.30 tot 08.30 uur. In deze periode kunnen kinderen ontbijten, spelen en worden ze naar school gebracht door de pedagogisch medewerker.

Voor de BSO worden de kinderen op school opgehaald door de pedagogisch medewerker, met de bus of lopend. Op maandag, dinsdag, donderdag, en vrijdag zijn de scholen tussen 14.30 en 15.00 uur uit. Op woensdag zijn scholen om 12.30 of om 15.00 uur uit. Op de juiste tijdstippen halen wij de kinderen op.

In de vakantie genieten de kinderen de hele dag opvang.

Het ritme van de VSO en BSO

VSO

06.30-08.30 Alle kinderen worden gebracht. Er is de mogelijkheid om te ontbijten. Daarnaast is er ruimte voor spelen of lezen tot het tijd is om naar school te gaan.

BSO

14.30-15.15 De kinderen worden op school opgehaald. De kinderen komen van verschillende scholen. Kinderen komen op verschillende tijdstippen binnen. De kinderen die er al zijn gaan buitenspelen om hun energie kwijt te kunnen. Is het slecht weer dan kunnen zij in kamertje 2 en 3 spelen. Daar is ruimte om te dansen, zingen en bewegen en rollenspel te spelen.

15.30-16.00 Er wordt gezamenlijk gegeten in de grote BSO-ruimte. Blijkt dit te druk, dan kan er besloten worden om te splitsen, zodat een klein groepje in kamertje 3 kan eten. Op woensdag wordt er om 12.30 uur met de hele groep geluncht.

16.00-18.30 Er is tijd voor vrij spel of er worden activiteiten aangeboden. De kinderen kunnen in de verschillende ruimtes en/of buiten spelen. Van 16.00 – 17.00 uur kan de BSO niet in de binnentuin spelen in verband met het kinderdagverblijf. Vaak gaan we met de kinderen naar de speeltuin om de hoek, om ons lekker uit te kunnen leven.

Vakantieopvang

In de vakantieperioden is de BSO open van 6.30 – 18.30 uur voor de kinderen die ook een vakantiecontract hebben. In de vakantieperiode is er nog meer ruimte voor leuke activiteiten. Picknicken, een museum bezoeken, naar de bibliotheek of andere activiteiten die de kinderen zelf voorstellen. Tijdens de vakantieweken wordt de dagindeling gevolgd

zoals de dagopvang en rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen en het jaargetijde. Tijdens de VSO, BSO en vakantieopvang staan de opvoedingsdoelen zoals eerdergenoemd centraal. De emotionele veiligheid, de persoonlijke en sociale competenties en het overbrengen van waarden en normen komen dagelijks aan de orde.

Buitenspelen

Ons kindercentrum heeft een binnentuin, waar alle groepen op uitkijken. Dit is erg prettig, omdat er altijd extra toezicht is op de buitenruimte en kinderen niet weg kunnen. De binnentuin heeft een gedeelte afgezet voor de kleinste baby's; de babytuin. Daar kunnen zij in alle veiligheid rustig rondkruipen, tijgeren en ontdekken. Er hangen schaduwdoeken boven de babytuin, zodat het een aangenaam plekje is voor de kleinste om buiten te spelen. Het spelmateriaal in de babytuin is ook speciaal voor de groep kinderen uitgezocht. De dreumesen kunnen kiezen tussen de babytuin en of de rest van binnentuin. In het andere gedeelte kan in de zandbak gespeeld worden, gefietst worden of kunnen kinderen lekker stoepkrijten.

De binnentuin is ook beschikbaar voor de BSO, maar vanwege het aantal aanwezige kinderen op alle groepen kunnen de BSO en het kinderdagverblijf niet tegelijkertijd buitenspelen. In totaal mogen 38 kinderen in de binnentuin, maar met volle groepen zijn er meer kinderen aanwezig. Daarom hebben we een verdeling gemaakt welke groepen wanneer buiten kunnen spelen. Op rustige dagen kan van deze verdeling afgeweken worden. Daarbij wordt het aantal kinderen en de behoefte van de kinderen goed in beeld gehouden. Rond 17.00 uur zijn er vaak al veel kinderen opgehaald, dan kunnen alle kinderen weer in de binnentuin spelen.

Welke groep wanneer naar buiten:	Regulieren weken	Vakantie weken
KDV (Baby's + Peuters)	9.30 – 14.30 uur 15.30 – 18.30 uur	10.30 – 11.30 uur 15.30 – 18.30 uur
BSO	14.30 – 15.30 uur 17.00 – 18.30 uur	9.30 – 10.30 uur 13.30 – 15.30 uur 17.00 – 18.30 uur

* op hete dagen wordt er tussen 12.00 en 15.00 niet buiten gespeeld.

Op de momenten dat de BSO niet in de binnentuin kan spelen, kunnen zij gebruik maken van de speeltuinen in de buurt. Hier kunnen zij met de hele groep heen of zij kunnen de groep splitsen.

Extra dagdelen

Binnen onze opvang is het mogelijk gebruik te maken van extra opvangmogelijkheden. Kinderen kunnen, ongeacht de leeftijd en indien er voldoende ruimte is, gebruik maken van extra dagdelen opvang. Ouders kunnen één week voor aanvang van de extra dagdelen een aanvraag doen. Deze aanvraag kan bij de betreffende pedagogisch medewerkster gedaan worden. De aanvraag dient schriftelijk gedaan te worden. Hiervoor is een speciaal formulier ontwikkeld (contract incidentele opvang). Het formulier ligt zowel op de groep als ook op het kantoor. Kinderen worden zoveel mogelijk in de voor hen bekende groep geplaatst: baby's komen bij de babygroep, peuters bij de peutergroep/peuterclub. De grotere kinderen komen

bij de VSO- en BSO-groep. Op basis van beschikbaarheid wordt de extra opvang goedgekeurd.

Observeren

De kinderen op het kinderdagverblijf worden hun gehele verblijf geobserveerd, vanaf het eerste moment dat zij komen, totdat zij naar school gaan. Wij observeren de kinderen om hun ontwikkeling in kaart te brengen en op de juiste manier aan te kunnen sluiten bij hun (ontwikkelings)behoeften.

Er wordt dagelijks gekeken naar kinderen, maar rond hun verjaardag wordt er een observatie ingevuld. Deze wordt aan de hand van een oudergesprek met de ouders gedeeld. Kinderen worden geobserveerd rond hun eerste verjaardag, als zij overgaan naar de peutergroep (rond hun tweede verjaardag), als zij drie jaar worden en voordat zij naar de basisschool gaan. Wanneer er aanleiding voor is, wordt besloten het kind vaker te observeren, eventueel kijkt er een tweede collega mee. Bijzonderheden wat betreft sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid, motorische- en spelontwikkeling en spraak- en taalontwikkeling worden in kaart gebracht en acties worden uitgewerkt en ingezet.

Uitgevoerde observaties worden met de ouders besproken. Indien er bijzonderheden naar voren komen, wordt door onze pedagogisch medewerkers ouders geadviseerd dit op te pakken, zoals het aanvragen van logopedie of fysiotherapie. Indien ouders hier ondersteuning bij nodig hebben, worden zij door onze pedagogisch medewerkers doorverwezen naar ZuidZorg. Deze instantie kan ouders verdere ondersteuning bieden. Ook kan er vanuit Kruimel contact op worden genomen met Kluppluz om op de groep te komen observeren. Hiervoor wordt altijd eerst toestemming gevraagd aan de ouders.

Om onze pedagogisch medewerkers zo goed mogelijk te ondersteunen bij hun taak van signaleren wordt er gebruikt gemaakt van het observatie-instrument KIIJK. KIIJK is een methode waarmee onze pedagogisch medewerkers het ontwikkelingsverloop van kinderen over een langere tijd in kaart kunnen brengen en daarop een afgestemd ontwikkelingsgericht activiteiten aanbod kunnen doen. Dit instrument kan tevens gebruikt worden voor de informatieoverdracht van het kinderdagverblijf naar de basisschool.

De kinderen van de BSO worden niet meer geobserveerd. Wel wordt hun gedrag en sociale ontwikkeling door de pedagogisch medewerkers in de gaten gehouden. Bij bijzonderheden wordt er door de mentor met de ouders een gesprek gepland om dit te bespreken en eventueel samen tot een plan van aanpak te komen. Ook op de bso kunnen we ouders doorverwijzen naar externe instanties. Met toestemming van de ouders zullen we een samenwerking met school proberen te vinden, om de begeleiding naar de juiste ondersteuning zo soepel mogelijk te laten verlopen. Ook kan het consultatiebureau een rol spelen in het bieden van of doorverwijzen naar de juiste hulp.

Informatieoverdracht naar basisschool, BSO en overige instanties

Het delen van informatie door het kinderdagverblijf met de basisschool is belangrijk voor een goede overdracht van een kind. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Een persoonlijke beschrijving van het kind door de pedagogisch medewerker.

- Informatie over bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling en fysieke vaardigheden van het kind.
- Interesses/talenten van het kind, waar heeft het kind behoefte aan.
- Informatie over de thuissituatie.
- Informatie over de pedagogische aanpak van het kinderdagverblijf

Kruimel is geen onderdeel van een SPIL-centrum. Informatieoverdracht naar de basisschool is op aanvraag van de basisschool. Er wordt altijd toestemming aan de ouders gevraagd om observaties en/of andere informatie met school te mogen delen. De observaties kunnen ook aan ouders meegegeven worden. Zij kunnen de informatie dan zelf met school delen. Dit zijn zij echter niet verplicht.

De BSO van Kruimel is in hetzelfde gebouw als het kinderdagverblijf. De pedagogisch medewerkers van de BSO zijn met enige regelmaat ook werkzaam op het kinderdagverblijf. Zij kennen de kinderen en de ouders dus erg goed. Om deze reden is er, wanneer kinderen overgaan van het kinderdagverblijf naar de BSO, vaak geen extra informatieoverdracht nodig. Tevens geven ouders bij inschrijving toestemming voor interne informatieoverdracht.

Het kan zijn dat externe instanties ons om informatie vragen over een kind en zijn ontwikkeling. Zonder toestemming van de ouders wordt deze informatie niet aan derden gedeeld, tenzij dit wettelijk verplicht en toegestaan is. Een voorbeeld hiervan is dat de politie in het kader van een onderzoek (persoons)gegevens bij ons opvraagt. In een dergelijk geval dienen wij medewerking te verlenen en zijn dan ook verplicht deze gegevens af te geven. Tevens kunnen wij persoonsgegevens delen met derden indien hier schriftelijk toestemming voor is gegeven. In ons privacy beleid kunt u meer lezen over welke informatie wij over kinderen bewaren en hoe lang wij deze informatie bewaren.

3 uren regeling

Vanaf 1 januari 2018 dient er in het beleid opgenomen te worden op welke moment van de dag er wordt afgeweken van de BKR (Beroepskracht-Kind Ratio). Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang mag er maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de BKR. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Op de buitenschoolse opvang mogen voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag afgeweken worden. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde dat minimaal de helft van het op grond van de BKR vereiste aantal pedagogisch medewerkers wordt ingezet.

De 3-uursregeling van Kruimel Eindhoven staat uitgebreid beschreven in het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van de locatie.

4. Personeel

Pedagogisch medewerkers

Onze opvang is een professionele kinderopvangorganisatie. Alle pedagogische beroepskrachten beschikken over het diploma sociaalpedagogisch werk niveau 3 en/of 4 of zij hebben een andere relevante pedagogische mbo of hbo-kwalificatie. De medewerkers zijn zich bewust van de pedagogische uitgangspunten van onze opvang en dragen deze uit naar kinderen en ouders. Zij beschikken over de vaardigheden die nodig zijn om de kinderen zowel individueel als in groepsverband te verzorgen en te begeleiden. Het is de taak van de pedagogische medewerkers een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en de zorg en aandacht krijgt die hij nodig heeft. Ieder kind heeft behoefte aan warmte, liefde en een knuffel.

Stagiaires

Onze opvang fungeert als erkent leerbedrijf (Calibris) voor BBL en BOL- stagiaires (BBL=werken en leren, BOL= school en stage) voor de opleiding 'pedagogisch medewerker kinderopvang' en de opleiding 'gespecialiseerd pedagogisch medewerker'. Bij het plaatsen van een BBL of BOL- stagiaire is vooral de motivatie en de onderbouwing hiervan voor ons van groot belang. Op deze manier willen wij ook het verloop in stagiaires tot een minimum beperken.

Elke stagiaire krijgt een stagebegeleider aangewezen. Deze begeleider voert de gesprekken met stagiaire en school, begeleidt de stagiaire in de pedagogische praktijk, voert ontwikkelingsgerichte gesprekken en geeft feedback op de opdrachten. Welke precieze taken de stagiaires uitvoeren is afhankelijk van de opleiding en het opleidingsniveau van de stagiaires. Het uiteindelijk doel is dat een stagiaire als volwaardige pedagogisch medewerker mee zou kunnen draaien. De manier van begeleiden wordt hierop aangepast en sluit aan bij de eisen van de opleiding.

De algemene taken van de stagiaires zijn:

- Verzorging van de kinderen (verschonen, omkleden, helpen op het toilet, in bed leggen, fles geven, etc.);
- Activiteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren met een klein groepje kinderen of met individuele kinderen, passend bij de behoefte van het kind/de groep;
- Kinderen begeleiden tijdens vrij spel momenten;
- Huishoudelijk werkzaamheden (vaat in de vaatwasser, tafeldekken, afruimen en poetsen, was in de wasmachine, openen en sluiten van de locatie);
- Samenwerken met collega's;
- Informatieoverdracht van de kinderen naar ouders;
- Deelnemen aan vergaderingen.

Professionaliteit en scholingsplan

Onze opvang is een professioneel kindercentrum. Met goed opgeleide medewerkers wordt deze professionaliteit gewaarborgd. Het opfrissen en onderhouden van theoretische en praktische kennis is daarbij van belang. Daarom worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Zij volgen cursussen op het gebied van (kinder)EHBO en BHV, en

pedagogische cursussen, zoals KIJK, TINK en meldcode kindermishandeling.
Voor de periode 2018 tot 2023 staan de volgende scholingen op de planning:
Taaltoets
Kinder-EHBO
KIJK!
Babycursus
Hercertificering startblokken
VE-scholing

Naast de mogelijkheid tot scholing, heeft elke pedagogisch medewerker recht op coaching. Daarvoor is er bij Kruimel een pedagogisch coach werkzaam. Zij heeft eens in de 6 tot 8 weken een coachingsgesprek met de medewerkers. Zo blijven wij bij Kruimel niet alleen bewust bezig met de ontwikkeling van de kinderen, maar ook met onze eigen ontwikkeling.

Pedagogische ondersteuning door middel van werkoverleg en teamoverleg.

Ongeveer 8 keer per jaar vindt er een werkoverleg plaats met de pedagogisch medewerkers en directie van onze opvang. Tijdens het werkoverleg wordt belangrijke zaken rondom het groepswerk en de pedagogische aanpak in de groep besproken. Als er aanleiding toe is worden ook individuele kinderen besproken. Door een regelmatig werkoverleg willen we de onderlinge samenwerking bevorderen en bespreken we planning en taakverdeling. Ook onderwerpen zoals communicatie met de ouders en veiligheid en gezondheid worden met het team doorgenomen. Naar aanleiding van de besproken onderwerpen wordt er een plan van aanpak gemaakt. Deze wordt in een notulen aan het team doorgespeeld, zodat de genoemde actiepunten behandeld worden en ten uitvoering worden gebracht en de organisatie zorgt voor voldoende borging.

5. Belangrijke items

Vier ogen en oren principe

Binnen onze opvang geldt de regel dat op het kinderdagverblijf altijd twee ogen meekijken en/of twee oren meeluisteren. Doordat de peutergroep en de babygroep met elkaar verbonden zijn, kan er altijd een collega mee luisteren en/of kijken. De Peuterclub zit aan de andere kant van het gebouw, maar door de hoeveelheid ramen is er vanuit verschillende ruimtes zicht op alle groepen. Ook heerst er bij Kruimel de cultuur dat collega's makkelijk bij elkaar op de groepen binnen lopen en elkaar, indien nodig, feedback geven. Vanuit het kantoor is hoorbaar wat er op de Peuterclub gebeurt.

In de slaapkamers hangen babyfoons, zodat er een extra paar oren kan mee luisteren. Bij openen en sluiten wordt er met het vier ogen principe rekening gehouden, doordat er twee volwassenen openen/sluiten. Dit kan een pedagogisch medewerker en een stagiaire zijn, twee pedagogisch medewerkers of een pedagogisch medewerker en een stafmedewerker.

De ouderraad bespreekt jaarlijks de uitwerking van het vier ogen principe en geeft hieraan schriftelijk goedkeuring. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid van de locatie wordt vier ogen principe verder uitgewerkt.

Thematisch werken

Bij Kruimel werken wij maandelijks met thema's. Er is een jaarplanning en de thema's zijn geïnspireerd op seizoenen, feestdagen en de dagelijkse werkelijkheid om kinderen heen. Het doel van thematisch werken is het gericht stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen, passend bij de leeftijd en ontwikkelingsfase. Door middel van de aankleding van de groepsruimte, keuze voor spelmateriaal en het aanbieden van verschillende activiteiten en vrij spel momenten wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, motorische ontwikkeling, taalontwikkeling en rekenontwikkeling gestimuleerd.

Wij zijn geen VE-locatie (voorschoolse educatie), maar verschillende pedagogisch medewerkers zijn wel geschoold en in het bezit van een VE-certificaat. Onze werkwijze en thema's zijn daardoor beïnvloed door verschillende VE-methodes, zoals Startblokken, Uk&Puk en Piramide.

Open deuren beleid

Open deuren beleid is een pedagogische methode waarbij kinderen de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Zeker naarmate de kinderen ouder worden is het belangrijk dat kinderen hun blikveld kunnen verruimen. Daarom krijgen de kinderen regelmatig de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groepsruimte te verkennen. Dit kan op het buitenplein zijn, maar ook in de groepsruimte van de andere kinderen. Verder is het belangrijk dat kinderen zelf invloed hebben op deelname aan het open deuren beleid. Sommige kinderen zijn te verlegen of nog maar net nieuw en voor andere kinderen biedt het open deuren beleid wellicht te weinig structuur.

Bij Kruimel zetten we regelmatig de deur tussen de babygroep en de peutergroep open. De baby's hebben de mogelijkheid om in de peutergroep op ontdekking te gaan, maar zij

worden hiertoe niet verplicht. Op deze manier leren de kinderen de peutergroep en de leidsters vast kennen, zodat het wennen makkelijker gaat als zij echt overgaan naar de peutergroep. Als de deuren open staan mogen de peuters natuurlijk ook een kijkje nemen op de babygroep. Grote broers of zussen vinden het erg leuk om even met hun kleine broertje of zusje te spelen.

Af en toe kunnen kinderen van de peutergroep even spelen bij de Peuterclub. De baby's doen hierbij niet mee aan het open deuren beleid, omdat er op de Peuterclub gebruikt gemaakt wordt van 3+ materiaal. Wel kunnen kinderen van de Peuterclub even bij de babygroep op bezoek.

Er zijn geen vaste momenten voor het open deuren beleid. Er wordt naar de drukte op de groepen en de samenstelling van de kinderen gekeken of het mogelijk is om de deur naar elkaar open te zetten. Bij het open deuren beleid staat het welzijn van de kinderen voorop.

Veiligheid en gezondheid

Hoe jonger de kinderen, hoe kwetsbaarder ze zijn voor ongelukken en ziektes. Dit vraagt om extra en professionele aandacht voor veiligheid en hygiëne. In onze opvang heeft dit een hoge prioriteit.

Conform de wet hebben wij vanaf 1 januari 2018 een Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. In dit beleid is concreet uitgewerkt hoe de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en de medewerkers wordt gewaarborgd. Veiligheid en gezondheid hebben in onze opvang continue de aandacht. Ruimtes, materiaal, speelgoed, werkwijze, regels en voeding zijn afgestemd op de specifieke kenmerken van de groep en de kinderen die hier deel van uitmaken.

Belonen en straffen

Binnen onze opvang gaan we ervan uit dat een positieve benadering positief gedrag in de hand werkt. Belonen is dan ook een heel belangrijk aspect in de omgang met de kinderen. Kinderen horen niet alleen respons te krijgen als ze iets fout doen, maar meer nog als ze iets goed doen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven de kinderen vaak complimentjes bij de dingen die ze doen en bedanken kinderen voor hun hulp;
- Pedagogisch medewerkers geven veel aandacht aan positief gedrag, zoals mee helpen opruimen, elkaar helpen, bij positieve interacties tussen kinderen onderling;
- Pedagogisch medewerkers proberen door middel van belonen ongewenst gedrag om te zetten in gewenst gedrag.

Kinderen tasten regelmatig hun grenzen af. Dit is van groot belang voor hun totale ontwikkeling. Soms echter kan dit leiden tot gedrag dat storend of misschien zelfs gevaarlijk is voor henzelf en/of voor anderen. Op zo'n moment grijpt de pedagogisch medewerker in en legt daarbij uit aan het kind waarom iets niet kan. De pedagogisch medewerker biedt, indien mogelijk, een alternatief aan of kijkt samen met het kind naar een oplossing.

Wanneer kinderen doorgaan met het ongewenste gedrag is het soms noodzakelijk om het kind te “straffen”. Wat betekent dit in de praktijk?

- In de meeste gevallen wordt het kind eerst gewaarschuwd. Wanneer een kind een ander kind of pedagogisch medewerker pijn doet (bijvoorbeeld door te bijten of te slaan), wordt er direct ingegrepen;
- Pedagogisch medewerkers zorgen er in dat geval voor om bij het kind op de hurken te gaan zitten, zodat er oogcontact is;
- Soms is het nodig om de stem te verheffen;
- Soms moet je als pedagogisch medewerker even boos kijken;
- Wanneer waarschuwen, stem verheffen en boos kijken geen resultaat opleveren kan het nodig zijn om het kind even in de hoek te plaatsen;
- Een straf mag nooit te lang duren en duurt daarom niet langer dan 3 minuten;
- Pedagogisch medewerkers laten duidelijk weten wanneer een straf voorbij is en geeft nogmaals uitleg over waarom het kind even niet mee mocht spelen;
- Pedagogisch medewerkers laten blijken dat zij alleen het gedrag van het kind afkeuren en niet het kind zelf.

Corrigeren van bijtgedrag

Bijten is iets wat bij kleine kinderen vaak voorkomt. Wij vinden het belangrijk om dit gedrag af te keuren, niet het kind zelf af te keuren. Er wordt daarom niet aan de ouders verteld welk kind gebeten heeft, omdat het kind anders genegeerd zou kunnen worden. Het kind wordt dan alsnog afgekeurd en dat is niet de bedoeling. Afhankelijk van de leeftijd wordt er verschillend mee omgegaan.

De babyleeftijd

Het kind dat gebeten is, troosten wij. Het kind dat gebeten heeft, halen we uit de situatie en leiden we af. We zeggen dat het niet mag bijten. Apart zetten van heel jonge kinderen heeft weinig effect. Ze snappen vaak niet dat het niet mag en waar het niet mag. Hun bedoeling is vaak om te knuffelen. De wat oudere baby's hebben meer besef van wat wel en niet mag. Aan hen uitleg geven heeft vaak wel effect.

De dreumesleeftijd

Het slachtoffer krijgt allereerst aandacht, hij of zij wordt getroost. Het kind dat gebeten heeft, vertellen we dat het niet mag. We halen hem of haar even weg uit de situatie, zetten het even apart. Vervolgens negeren we het kind even korte tijd. Bijten is vaak een vorm van aandacht vragen. Het kind moet leren dat dit geen goede manier van aandacht vragen is en dat hij of zij het op een andere manier duidelijk moet maken. We proberen het bijtgedrag te voorkomen door ruimte te maken en samen met de kinderen te gaan spelen. We bieden ze steeds ander speelgoed aan om de verveling tegen te gaan.

De peuterleeftijd

Het slachtoffer wordt allereerst getroost en de bijter wordt apart genomen. We benoemen wat er is gebeurd en het effect daarvan op het andere kind. We leggen uit dat bijten niet mag en dat het erg veel pijn doet. Als het kind gebeten heeft, omdat het iets wilde hebben of juist niet wilde, leggen we uit dat je het dan moet vragen of vertellen, maar niet mag bijten. Ook laten we het kind dat gebeten heeft zien wat hij heeft gedaan. Het kind dat

gebeten heeft, zetten we even apart op een stoetje aan tafel of naast een medewerkster, wel altijd in het zicht. Na 2 a 3 minuten leggen we uit dat bijten niet goed is. We laten het kind sorry zeggen, een kusje of een handje geven aan het slachtoffer. Het kind gaat daarna gewoon weer lekker spelen.

6. Overige zaken

De wet Kinderopvang bepaalt dat er bepaalde informatie opgenomen dient te zijn in dit beleidsplan. Het grootste deel is aan bod gekomen in de voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk zijn die zaken beschreven, die niet goed passen in de voorgaande hoofdstukken, maar toch nog een plek verdienen.

Voertaal

De voertaal binnen onze opvang is Nederlands.

Communicatie met ouders en oudercommissie

Een goed en prettig contact met ouders een belangrijk onderdeel van onze werkwijze. Bij breng- en haalmomenten is er contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers over hoe het die dag met het kind is gegaan en of er nog bijzonderheden zijn. Zijn er belangrijke zaken die u met de pedagogisch medewerker of eventueel de leidinggevende zou willen bespreken, dan maken wij hier tijd voor. Is uw kind onder een jaar, dan maken wij, naast de mondelinge overdracht, gebruik van een schriftje. Daarin schrijven wij een leuk verhaaltje over de dag en kunt u de slaaptijden, flestijden en hoeveelheden teruglezen. Vanaf dat kinderen een jaar zijn, gaan zij mee in het gewone eetritme. Het schriftje komt dan te vervallen.

Belangrijke algemene informatie wordt met u gedeeld door middel van een nieuwsbrief. Daarin worden belangrijke zaken aangestipt (bijvoorbeeld hoe wij omgaan met wetswijzigingen) en foto's van de activiteiten en uitjes toegevoegd. Daarnaast organiseren wij ook, in samenwerking met de ouderraad, ouder-informatieavonden. Om elkaar in een rustige en ontspannen sfeer beter te leren kennen, hebben wij eens per jaar Kruimel-familiedagen.

Beide locaties hebben een ouderraad. Deze commissie heeft als doel de belangen van kind en ouders te behartigen binnen het kader van de doelstellingen van Kruimel. Gevraagd en ongevraagd adviseert de ouderraad in zaken zoals, het pedagogisch beleid, het veiligheid- en gezondheidsbeleid en de tarieven. Dit is vastgelegd in de wet Kinderopvang. De ouderraad heeft dus regelmatig overleg met de leiding van het kinderdagverblijf en de directie.

Tenminste éénmaal per jaar organiseert de ouderraad een ouderavond in samenwerking met Kruimel. Tijdens deze ouderavond legt de Oudercommissie verantwoording af over haar activiteiten van het afgelopen jaar en presenteert haar plannen voor het komende jaar. Meestal wordt deze avond gecombineerd met een thema-avond of het zomerfeest. Contactgegevens van de Oudercommissie hangen op het mededelingenbord in de hal.

Huisregels en algemene voorwaarden

De huisregels en algemene voorwaarden bestaan uit een aantal zakelijke afspraken. In deze regels is vastgelegd wat ouders van ons en wij van ouders mogen verwachten. Deze praktische afspraken bevorderen een veilige en vertrouwde opvang van de kinderen in onze opvang. De huisregels en algemene voorwaarden zijn terug te vinden op onze website www.kdvkruimel.nl.

Toezicht

De GGD verzorgt het toezicht op de kinderopvang. Na inspectie van de GGD verstrekt onze opvang het inspectieverslag aan de oudercommissie. Belangstellenden kunnen de inspectierapporten van alle kinderopvangorganisaties en dus ook die van onze opvang inzien via de site van de www.landelijkregisterkinderopvang.nl en op onze eigen website www.kdvkruimel.nl.

Slotwoord

Dit beleidsplan geeft richtlijnen voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat in onze opvang. Ons pedagogisch beleid is niet statisch en daarom aan verandering onderhevig. Door de inbreng van ouders, pedagogisch medewerkers en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag. Dit plan beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren willen werken. Pedagogisch medewerkers, leidinggevenden en directie dragen zorg dat het beleid getoetst wordt. Tijdens het werkoverleg, de werkbegeleiding en de beoordelingsgesprekken wordt het beleid besproken. Daar waar nodig worden pedagogisch medewerkers extra gecoacht.